

Deinstitucionalizace sociálních služeb pro zdravotně postižené musí pokračovat, shodují se odborníci

» [Napsat koordinátorovi sekce](#)

21.06.2013

Transformace sociálních služeb pro zdravotně postižené musí v České republice pokračovat. Postarat se o to má nový projekt rezortu práce a sociálních věcí spolufinancovaný z evropských peněz, který bude stavět na poznatcích a zkušenostech své pilotní fáze, jež skončila na jaře letošního roku. EurActivu to sdělili oslovení odborníci.

Transformace pobytových sociálních služeb pro zdravotně postižené je dlouhodobý proces, který v České republice nemá příliš hluboké kořeny. Před rokem 1989 si jen málokdo dokázal představit, že by osoby se zdravotním postižením nežily v ústavech s pevným denním řádem, ale běžně ve vlastní domácnosti či v nějaké formě komunitních služeb. Situace se v Česku po vzoru západoevropských zemí postupně proměnila až po sametové revoluci.

Větší změna přišla s rokem 2007, kdy vláda schválila Koncepti podpory transformace pobytových sociálních služeb. O dva roky později v zemi odstartoval pilotní projekt Podpory transformace sociálních služeb pro zdravotně postižené, na který na začátku letošního roku navázal další projekt s názvem Transformace sociálních služeb. Oba vznikly na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV) a oba jsou spolufinancovány ze strukturálních fondů EU.

„Nový projekt částečně pokračuje v tom, co se začalo v roce 2009 předchozím projektem. Do roku 2015 má totiž z ústavů odejít do svých domácností nebo jiných typů služeb dalších 800 lidí. Bude tedy třeba vzdělávat a podporovat uživatele i pracovníky, vytvářet nové služby, zavádět nové metody práce atd.“ přiblížil záměr projektu v dnešním [rozhovoru](#) pro EurActiv **Petr Hanuš**, ředitel odboru sociálních služeb a sociální práce MPSV.

Projektu se přímo účastní přibližně 40 zařízení, které s procesem transformace svých služeb již začaly, nebo se na to teprve chystají. „Poskytovatelé, kteří vstupují do projektu nově budou podporováni při vytváření transformačních plánů a plánování změn,“ upřesňuje Hanuš.

Vítr času

Podle **Zuzany Havrdové**, vedoucí Katedry řízení a supervize Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, je dobře, že deinstitucionalizace v České republice pokračuje. „Započaté změny ve vědomí lidí je třeba dál podporovat a šířit různými prostředky, aby je nezavál vítr času,“ řekla redakci. „Osvěta, vzdělávání a hodnotící výzkumy mohou pomoci k šíření důvěry, že proces deinstitucionalizace má smysl, a k multiplikaci dobré praxe,“ dodala.

Pokračování transformace vítají i poskytovatelé sociálních služeb. „Navazující projekt je podporou tzv. měkkých dovedností. Jedná se o rozšíření nashromážděných poznatků předchozího projektu a podporu všech těch poskytovatelů, kteří se chtějí do celkové, ale i částečné transformace pustit,“ řekl **Jiří Horecký**, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Alena Brožková, která řídí zařízení Domov bez zámku, očekává, že nový projekt poskytne možnost dalšího vzdělávání a bude pracovníkům pomáhat s přímou péčí o uživatele. „Očekávám také možnost sdílení zkušeností s jinými zařízeními v projektu a konzultace externích odborníků dle našich potřeb,“ svěřila se redakci.

„Mezi lidmi, co se transformaci věnovali a věnují, panuje velké očekávání, jak s novým projektem ministerstvo naloží. Je totiž potřeba udělat další kroky v tom, aby se ústavní péče v České republice transformovala ještě v mnohem větší míře

než dosud," uvedl ve včerejším [rozhovoru](#) EurActivu **Milan Šveřpa**, který po dobu trvání pilotní fáze vedl Národní centrum podpory transformace sociálních služeb.

„Týká se to i právní úpravy toho, za jakých podmínek je možné poskytovat sociální službu, aby zůstalo zachováno právo a kvalita života pro její uživatele," dodal. ■